

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

tekst 1

Scholen in Helsinki verruilen koemelk voor haverdrank

De Finse hoofdstad Helsinki trekt 100.000 euro uit om kinderen uit het basisonderwijs over te laten stappen op havermelk. Het besluit is het resultaat van een raadpleging onder de bevolking.

Havermelk is een plantaardig alternatief voor melk van koeien. Wie dat wil kan overigens ook voor koemelk blijven kiezen.

naar: joop.bnnvara.nl van 30 augustus 2020

Lees tekst 1.

- 1p 1 Van welke mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de politiek is gebruik gemaakt in tekst 1?
- A het inschakelen van politieke partijen
 - B het referendum
 - C lobbyen
 - D openlijke actie

tabel 1

drie bestuurslagen

	het dagelijks bestuur	de volksvertegenwoordiging
het Rijk	het kabinet	(1)
de provincie	(2)	Provinciale Staten
de gemeente	het college van B en W	(3)

Bekijk tabel 1.

- 2p 2 Het Rijk, de provincies en de gemeentes vormen de drie bestuurslagen. In tabel 1 ontbreken de namen van drie instanties.

→ Vul bij elk nummer de naam in van de instantie.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

tekst 2

Een akkoord op hoofdlijnen, veel gemeenten werken er al jaren mee

De gemeente Pijnacker-Nootdorp is zo'n gemeente waar ze het 7 jaar geleden al over een andere boeg gooiden en afscheid namen van dichtgetimmerde coalitieakkoorden¹⁾.

Wethouder Ilona Jense van Haarts onderhandelde namens de lokale VVD-fractie over dat akkoord. "Je maakt alleen afspraken over de hoofdlijnen, de rest niet en dat is dus open voor debat."

noot 1 een coalitieakkoord = een regeerakkoord op gemeentelijk niveau

naar: eenvandaag.avrotros.nl van 11 mei 2021

Lees tekst 2.

- 1p 3 Waarmee kan worden begonnen na het bereiken van het coalitieakkoord?
- A het kiezen van de wethouders
 - B het oprichten van oppositiepartijen
 - C het vormen van een coalitie van lokale partijen
 - D het zoeken van een nieuwe burgemeester

tekst 3

Internationaal Strafhof begint officieel onderzoek naar Venezuela

Het Internationaal Strafhof vindt dat er voldoende aanwijzingen zijn dat Venezolaanse functionarissen misdaden tegen de menselijkheid hebben gepleegd, en opent daarom een officieel onderzoek.

Hiermee begint een onderzoek naar mogelijke martelingen en buitengerechterlijke executies door veiligheidstroepen in Venezuela. Dat zou zijn gebeurd tijdens anti-regeringsprotesten in 2017.

naar: de Trouw van 4 november 2021

Lees tekst 3.

- 1p 4 Welk kenmerk van de rechtsstaat is mogelijk geschonden in Venezuela volgens tekst 3?
- A Burgers hebben grondrechten.
 - B De politieke macht ligt bij de volksvertegenwoordiging.
 - C Het kabinet kan ter verantwoording geroepen worden door het parlement.

tekst 4

CDA stelt vragen over de stijging van het aantal minderjarige influencers

Tweede Kamerlid Peters (CDA) is bezorgd over het toenemend aantal commerciële kinderaccounts op social media¹). Hij wil weten hoe minister Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) kinderen hiertegen gaat beschermen.

Steeds meer Nederlandse kinderen verdienen geld met bijvoorbeeld vloggen of het showen van kleding op platforms als YouTube en Instagram. Dat blijkt uit onderzoek van RTL Nieuws. “Een letterlijk ongezonde ontwikkeling”, vindt Peters. Hij wil dat minister Slob een einde maakt aan deze praktijken.

noot 1 Peters is bezorgd dat geld verdienen via social media kan leiden tot kinderarbeid.

naar: tweedekamer.nl van 3 november 2020

Lees tekst 4.

- 2p 5 Media kunnen een aantal functies vervullen voor de democratie, bijvoorbeeld de informatiefunctie.
→ Leg uit welke **andere** functie voor de democratie RTL Nieuws heeft vervuld in tekst 4.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Een andere functie die RTL Nieuws heeft vervuld is de ... , want ...

- 2p 6 *Zie tekst 4.*
- Het kabinet en het parlement hebben een aantal taken. Bij die taken horen rechten.
- Hieronder staan vier uitspraken over die taken en rechten naar aanleiding van tekst 4.
- 1 Kamerlid Peters maakt gebruik van het vragenrecht.
 - 2 Kamerlid Peters oefent de wetgevende taak van het parlement uit.
 - 3 Minister Slob kan vanuit zijn functie ambtenaren vragen om onderzoek te doen naar de werktijden van minderjarige influencers.
 - 4 Minister Slob mag vanuit zijn functie een wetsvoorstel schrijven om de wetgeving over kinderaccounts te veranderen.
- Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.*
- 1 = ...
- 2 = ...
- 3 = ...
- 4 = ...

afbeelding

bron: consilium.europa.eu/nl van oktober 2020

- 1p 7 De afbeelding is een foto uit oktober 2020 van Charles Michel. Hij is dan voorzitter van de Europese Raad.
Aan wie geeft Charles Michel daar leiding?
- A aan de leden van de Europese Commissie
 - B aan de leden van het Europees Parlement
 - C aan de ministers van Buitenlandse Zaken van alle Europese landen
 - D aan de regeringsleiders van de EU-lidstaten
- 1p 8 De Europese Unie maakt wetgeving. Soms is zo'n besluit een richtlijn. Wat betekent het als een besluit een richtlijn is?
- A Het doel staat vast. Hoe een lidstaat dat doel wil bereiken, dat mag de lidstaat zelf besluiten.
 - B Lidstaten mogen richtlijnen uitvoeren. Het is echter geen verplichting.
 - C Richtlijnen gelden niet alleen voor de lidstaten van de Europese Unie. Alle landen in Europa moeten de richtlijnen uitvoeren.

2p 9 Hieronder staan drie standpunten die afkomstig zijn van de websites van drie Nederlandse politieke partijen.

- 1 Nederlanders verdienen hun geld door hard te werken. Zij verdienen het ook om zelf te beslissen wat ze met dat geld doen.
- 2 Voor ons is solidariteit het belangrijkste uitgangspunt bij het heffen van belastingen: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.
- 3 Onze partij is voorstander van een zoveel mogelijk tegengaan van prostitutie en de instelling en handhaving van een verbod op betaalde seksuele diensten.

Eén van de bovenstaande standpunten is conservatief. Er is er één links, en één rechts.

→ Geef per standpunt aan of dat standpunt conservatief, links of rechts is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

tekst 5

NCTV¹⁾ slaat alarm

“We zien een groep die wereldwijd als een zwerm functioneert. Ze delen filmpjes over de Tweede Wereldoorlog, verheerlijken geweld, willen chaos creëren en de zittende leiders omver werpen.

Minstens tweehonderd Nederlandse jongens zijn actief in deze beweging, vaak alleen op hun zolderkamertje. Door algoritmes op sociale media worden ze er helemaal ingetrokken en dan radicaliseren ze volledig.”

noot 1 NCTV = de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

naar: telegraaf.nl van 28 oktober 2021

Lees tekst 5.

- 1p 10 Welke begrip is van toepassing op de groep jongens uit tekst 5?
- A democratisch
 - B ecologisch
 - C extremistisch
 - D nationalistisch
- 1p 11 Waarom hebben beleidsambtenaren veel invloed op het proces van politieke besluitvorming?
- A Beleidsambtenaren hebben specialistische kennis en mogen wetswijzigingen indienen.
 - B Beleidsambtenaren mogen wetten opstellen en erover stemmen.
 - C Beleidsambtenaren spelen een rol bij het opstellen en het uitvoeren van wetten.